

Metinės vidaus audito veiklos 2021 metais ataskaitos santrauka

NEO FINANCE, UAB

**Ataskaitos išleidimo data:
2022 m. kovo 22 d.**

Turinys

Įvadas	3
1. Vidaus audito veiklos organizavimo pagrindai, statusas, struktūra	4
Bendra informacija	4
Vidaus audito veiklos organizavimo pagrindai	5
Vidaus audito nepriklausomumas	5
2. Santrauka iš Vidaus audito veiklos planavimo 2021 metais	6
Pagrindinės rizikos ir 2021 m. vidaus audito planas	6
3. Santrauka iš Vidaus audito veiklos 2021 metais	7
4. Santrauka iš Vidaus audito reikšmingiausių pastebėjimų ir pažangos stebėsenos	8
Atitikties reikalavimų valdymo įvertinimo vidaus audito pastebėjimai	9
Vartotojų lėšų apsaugos reikalavimų įgyvendinimo vidaus audito pastebėjimai	10
Vidaus audito rekomendacijų stebėseną	11

Ivadas

Transcendent Group Baltics, UAB (toliau – vidaus auditorius) bendrovės NEO Finance, AB (toliau – Bendrovė) vidaus audito funkcijos vardu parengė vidaus audito veiklos už 2021 metus metinę ataskaitą, kurioje apžvelgta vidaus audito funkcijos veikla Bendrovėje.

Metinė vidaus audito veiklos ataskaita buvo paruošta atsižvelgiant į šiai sričiai taikomus reguliacinius reikalavimus¹ bei Tarptautinių vidaus audito profesinės praktikos standartų nuostatas².

Metinėje vidaus audito veiklos 2021 metais ataskaitoje (toliau – Ataskaita) yra pateikta informacija apie:

- 1) Vidaus audito veiklos organizavimo pagrindus, statusą.
- 2) 2021 m. Bendrovės vidaus audito veiklos nepriklausomumo užtikrinimą.
- 3) Vidaus audito veiklos planavimą 2021 metais.
- 4) Vidaus audito veiklą 2021 metais, atliktus vidaus auditus bei apie Metinio vidaus audito veiklos plano 2021 metams įgyvendinimą.
- 5) Rekomendacijų įgyvendinimo statusą.

Ruošiant Ataskaitą buvo taip pat atsižvelgta į tai, jog:

- 1) Vidaus audito misija yra prisidėti prie organizacijos vertės išlaikymo ir jos didinimo, teikiant objektyvias, rizikos vertinimu pagrįstas užtikrinimo paslaugas, patarimus ir išvalgas.
- 2) Pagrindiniai principai, apibūdinantys vidaus audito veiksmingumą:
 - skaidri veikla,
 - kompetencija ir profesinis atidumas,
 - objektyvumas ir nepasidavimas neigiamai įtakai (nepriklausomumas),
 - suderinamumas su organizacijos strategija, tikslais, rizika,
 - tinkama padalinio pozicija organizacijos struktūroje ir pakankami ištekliai,
 - aukšta paslaugų kokybė ir nuolatinis jos gerinimas,
 - efektyvus komunikavimas,
 - rizikos vertinimu pagrįstas užtikrinimo paslaugų teikimas,
 - išvalgumas, iniciatyvumas ir orientacija į ateitį,
 - siekis prisidėti prie organizacijos veiklos gerinimo.

Ši vidaus audito veiklos 2021 m. ataskaita yra skirta tik Bendrovės vidiniam naudojimui ir neturi būti platinama jokiai trečiajai šaliai be raštiško Bendrovės sutikimo.

Nomeda Patackienė,

Vidaus auditorė

2022-03-22

¹ Elektroninių pinigų įstaigų ir mokėjimo įstaigų valdymo sistemos ir gautų lėšų apsaugos reikalavimų aprašo, 2020 m. liepos 23 d. patvirtintas Lietuvos Banko valdybos nutarimo Nr. 03-106, 25 p. Vidaus auditorius ne rečiau kaip kartą per metus atsiskaito priežiūros organui. Ataskaitoje nurodoma bent informacija apie atliktus patikrinimus, nustatytas ir įgyvendintas rekomendacijas.

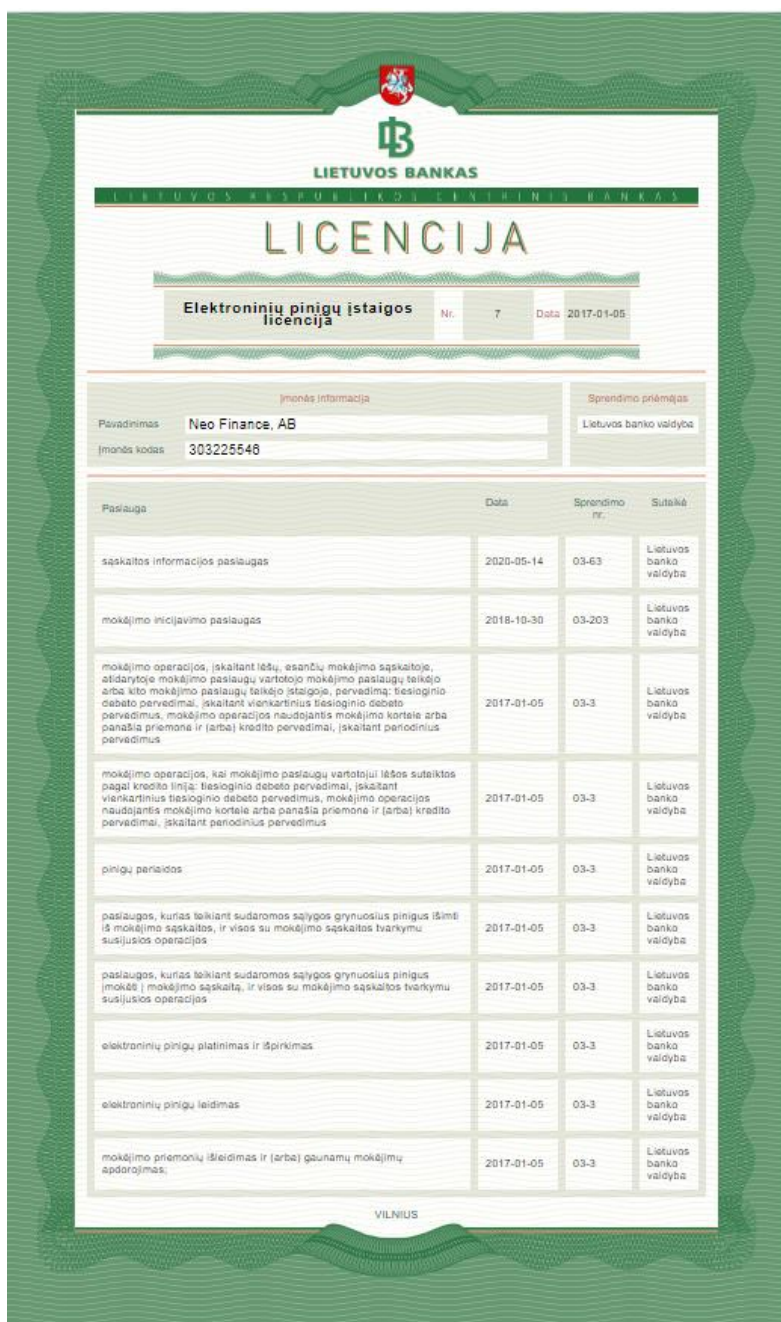
² Tarptautiniai vidaus audito profesinės praktikos standartai <https://www.theiia.org/en/standards/international-professional-practices-framework/>

1. Vidaus audito veiklos organizavimo pagrindai, statusas, struktūra

Bendra informacija

NEO Finance, AB (toliau – Bendrovė) administruoja tarpusavio skolinimo platformą „Paskolų klubas“, kurioje

gyventojai gali skolinti vieni kitiems. Užsienio rinkose su „NEO Finance“ prekės ženklu veikianti įmonė ES ir EEB šalių piliečiams siūlo investuoti į Lietuvos gyventojų vartojimo kreditus.

Šias veiklas įmonei vykdyti leidžia Lietuvos banko 2017-01-05 išduota neribota elektroninių pinigų įstaigos licencija, leidžianti operacijas visoje Europos Sąjungoje. „NEO Finance“ taip pat teikia elektroninio atsiskaitymo, arba mokėjimo inicijavimo (nuo 2018-10-30), paslaugą internetinėms parduotuvėms su prekės ženklu „Neopay“, nuo 2020-05-14 teikia sąskaitos informavimo paslaugas³.

Nuo 2019 m. rugpjūčio mėn. „Nasdaq Vilnius“ į Nasdaq Baltijos First North⁴ alternatyviąją rinką įtraukė Bendrovės NEO „Finance akcijas“.

Nuo 2020-06-18 NEO Finance, AB yra UAB FinoMark akcininkas. UAB FinoMark yra sutelktinio finansavimo platformos operatorius, kuris administruoja sutelktinio finansavimo platformą (informacinę sistemą, kurią naudojant vykdomas sutelktinis finansavimas). Per platformą yra suteikiamos verslo paskolos, kurių gavėjais gali būti tik juridiniai asmenys. Platformoje paskelbtą projektą savo lėšomis finansuoja su tuo projektu nesusiję

finansuotojai, kuriais gali būti tiek juridiniai, tiek fiziniai asmenys.

³ Bendrovė veikia šiose (atsižvelgiant į Lietuvos Bankas suteiktas licencijas bei leidimus) kategorijose: (1) Emitentas, kurio VP yra įtraukti į prekybą daugiašalėse prekybos sistemose; (2) LR licencijuota elektroninių pinigų įstaiga; (3) LR licencijuotas valiutos keityklos operatorius; (4) Tarpusavio skolinimo platformos operatorius, veikiantis pagal VKĮ; (5) Vartojimo kredito davėjas.

⁴ „First North“ – tai elektroninė daugiašalė prekybos sistema (angl. multilateral trading facility, MTF) neturinti ES reguliuojamos rinkos statuso, skirta augančioms mažoms ir vidutinėms įmonėms, siekiančioms pritraukti kapitalo rinkoje lėšų plėtros planams įgyvendinti

Vidaus audito veiklos organizavimo pagrindai

Remiantis

- Lietuvos Respublikos elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo (toliau – EPEPI įstatymas) 28 str.
- Elektroninių pinigų įstaigų ir mokėjimo įstaigų valdymo sistemos ir gautų lėšų apsaugos reikalavimų aprašo, 2020 m. liepos 23 d. patvirtintas Lietuvos Banko valdybos nutarimu Nr. 03-106 (toliau – Aprašas),

reikalavimais, Bendrovė 2021-02-24 sudarė sutartį Nr. 2021/02-24 su Transcendent Group Baltics, UAB (toliau – vidaus auditorius) dėl vidaus audito funkcijos įgyvendinimo Bendrovėje. Iki minėtos sutarties Bendrovėje vidaus audito funkcija nebuvo įgyvendinta⁵ tokia apimtimi, kaip tai reglamentuota minėtuose teisės aktuose bei Tarptautiniuose vidaus audito profesinės praktikos standartuose.

Vidaus audito nepriklausomumas

Bendrovės vidaus audito nepriklausomumas 2021 metais buvo organizuojamas tinkamai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos (toliau – LR) finansų sektoriaus teisės aktais (apibrėžiančiais reikalavimus vidaus audito funkcijos nepriklausomumui) ir Tarptautinių vidaus audito profesinės praktikos standartų (toliau – Standartai)⁶ rekomendacijomis. Bendrovėje tai nustatyta organizacinėje struktūroje, kur vidaus auditorius atskaitingas visuotiniam akcininkų susirinkimui (priežiūros organas). Vidaus auditorius turi teisę tiesiogiai bendrauti ir bendradarbiauti su Bendrovės valdyba ir aukščiausiais vadovais tiesiogiai, 2021 m. nebuvo ribojama prieiga prie informacijos, dokumentų, darbuotojų.

2021 m. Bendrovės vidaus audito veiklos nepriklausomumui įtaka daroma nebuvo (Standartas 1110. Nepriklausomumas organizacijoje⁷).

⁵ Bendrovėje praityje buvo atliekami metiniai vidaus auditai pagal paslaugų sutartis su trečiosiomis šalimis, tačiau pažymėtina, jog tiek sutartys, tiek atlikti minėti auditai savo esme nepilna apimtimi atitiko vidaus audito procesui keliamus reikalavimus.

⁶ Tarptautiniai vidaus audito profesinės praktikos standartai <https://www.theiia.org/en/standards/international-professional-practices-framework/>

⁷ Standartas 1110. Nepriklausomumas organizacijoje – Vidaus audito vadovas turi atsiskaityti tokio lygio organizacijos valdymo organui, kuris gali garantuoti, kad bus sudarytos sąlygos tinkamai atlikti vidaus audito funkcijas. Vidaus audito vadovas bent kartą per metus turi patvirtinti tarybai (valdybai) apie vidaus audito veiklos nepriklausomumą organizacijoje.

1110.A1 – Vidaus audito veiklai neturi būti daromas poveikis pasirenkant vidaus audito apimtį, atliekant užduotį ir pateikiant užduoties rezultatus. Jeigu toks poveikis yra daromas, vidaus audito vadovas apie tai turi įspėti tarybą (valdybą) bei aptarti galimas pasekmes.

2. Santrauka iš Vidaus audito veiklos planavimo 2021 metais

Vidaus audito veikla Bendrovėje 2021 metais buvo vykdoma atsižvelgiant į Europos Sąjungos teisės aktus, įstatymus ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, Lietuvos banko nutarimus, Baltijos įmonių valdymo instituto (BICG) išleistas įmonių valdymo gaires, Tarptautinius vidaus audito profesinės praktikos standartus, Bendrovės įstatus, Priežiūros ir valdymo organų nutarimus ir Bendrovės direktoriaus sprendimus, taip pat į kitus norminius dokumentus.

2021 m. Bendrovės vidaus audito veikla buvo reglamentuota pagal šiai funkcijai keliamus reikalavimus, o tai:

- Vidaus audito funkcijos nuostatai (Bendrovės 2021-04-28 valdybos posėdis);
- Vidaus audito veiklos planas 2021 metams (Bendrovės 2021-04-28 valdybos posėdis): Bendrovės valdyba susipažino ir įvertino vidaus audito veiklos planą 2021 metams. Vidaus audito veiklos planavimo procesas bei metinio plano sudarymas grindžiamas Aprašo reikalavimais⁸ ir Standartų nuostatomis⁹.

Metinio rizikos vertinimo tikslas yra suprasti Bendrovę ir jo aplinką, įskaitant Bendrovės vidaus kontrolę, nustatyti ir įvertinti rizikas bei remiantis gautais įvertinimo rezultatais parengti metinį vidaus audito planą. Rizika pagrįsto plano sudarymo tikslas yra nustatyti vidaus audito veiklos prioritetus, atitinkančius organizacijos tikslus.

Vienas iš pagrindinių plano sudarymo tikslų – įgyvendinti vidaus audito misiją – padėti išlaikyti Bendrovės vertę ir ją papildyti teikiant objektyvias, rizika pagrįstas užtikrinimo paslaugas, patarimus ir išvalgas.

Vertinant riziką, rizika yra identifikuojama, analizuojama ir įvertinamas jos lygis/įtaka. 2021 m. Vidaus audito planas buvo pagrįstas Bendrovės rizikos nustatymo ir vertinimo rezultatais, atsižvelgiant į ankstesnius vidaus ir išorės auditų rezultatus, vidaus kontrolės vertinimą ir vidinės bei išorinės aplinkos pokyčius.

Pagrindinės rizikos ir 2021 m. vidaus audito planas

Vidaus auditui vertinant rizikas bei teikiant siūlymus dėl vidaus audito metinio plano didžiausias dėmesys buvo skirtas ne tik į atskiras rizikas bei jų identifikuojamą reikšmingumą, tačiau į kompleksinį jų vertinimą bei galimą sistemingą įtaką Bendrovės veiklai. Atsižvelgiant į tai, vidaus audito vertinimu, 2021 metais buvo rekomenduotina skirti dėmesį atitikties reikalavimų įvertinimui bei tinkamam rizikų valdymui (ypač susijusių su pokyčių valdymu):

1. Atitikties reikalavimų valdymo įvertinimo vidaus auditas. Bendrovė, vykdydama veiklą turi užtikrinti atitiktį nustatytiems reikalavimams visose veiklos srityse, ypač atsižvelgiant į tai, jog nuo 2021 m. įsigaliojo ir dalis naujų teisės aktų reikalavimų. Be to, atitikties užtikrinimo rizikų nepakankamas valdymas gali turėti tiesioginės neigiamos įtakos Bendrovės akcijų kainai.

2. Vartotojų lėšų apsaugos reikalavimų įgyvendinimo vidaus auditas. Vidaus kontrolės procedūrų dėl vartotojų lėšų apsaugos įvertinimas remiantis atnaujintais teisės aktų reikalavimais.

Į metinį planą taip pat buvo įtraukta reguliari privaloma vidaus audito veikla (įskaitant rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną, metinės vidaus audito veiklos už 2021 m. ataskaitos pateikimas).

⁸ Aprašo 19 p. Vidaus auditorius, atsižvelgdamas į Įstaigos veiklos sričių rizikos vertinimo rezultatus, turi sudaryti metinį vidaus audito planą.

⁹Standartas 2010. Planavimas – Vidaus audito vadovas yra atsakingas už parengimą rizikos vertinimu pagrįsto plano, nusakančio vidaus audito veiklos prioritetus, kurie turi atitikti organizacijos uždavinius. Vidaus audito vadovas, ruošdamas rizikos vertinimu pagrįstą planą, konsultuojasi su aukščiausiojo lygio vadovais ir taryba (valdyba), kad suprastų organizacijos strategiją, pagrindinius verslo tikslus, susijusias rizikas ir rizikos valdymo procesą. Esant reikalui, vidaus audito vadovas turi peržiūrėti ir pakoreguoti planą, atsižvelgdamas į organizacijos verslo, rizikos, operacijų, programų ir sistemų pokyčius.

2010.A1 – Vidaus audito užduočių planas turi būti sudarytas remiantis formalizuotu rizikos vertinimu, kuris atliekamas mažiausiai kartą per metus. Rengiant minėtą užduočių planą, turi būti atsižvelgta į organizacijos aukščiausių vadovų ir tarybos (valdybos) pasiūlymus.

3.Santrauka iš Vidaus audito veiklos 2021 metais

2021 metais Bendrovėje buvo atlikti 2 vidaus auditai, kurie ir buvo numatyti 2021 m. vidaus audito veiklos metiniame plane:

- **Atitikties reikalavimų valdymo įvertinimo auditas.** Šio vidaus audito pastebėjimai bei teikiamos rekomendacijos buvo pristatyti Bendrovės valdybai 2022-01-25 posėdžio metu.
- **Vartotojų lėšų apsaugos reikalavimų įgyvendinimo vidaus auditas.** Šio vidaus audito pastebėjimai bei teikiamos rekomendacijos pristatyti Bendrovės valdybai 2022-03-24 posėdžio metu.

Siekiant tinkamai **įvertinti vidaus kontrolės sistemą** atitinkamai kiekvieno konkretaus vidaus audito metu (vidaus audito objektą) buvo naudojama ši vertinimo skalė:

Nepatenkinama	Vidaus kontrolės sistemoje nustatyti labai dideli trūkumai, dėl kurių Bendrovė patiria nepriimtina rizikos lygį.
Reikalauja konkrečių patobulinimų	Vidaus kontrolės sistemoje nustatyti vidutiniai ir dideli trūkumai, kurie daro neigiamą įtaką Bendrovės veiklai.
Tobulintina	Vidaus kontrolės sistemoje nustatyta keletas vidutinių trūkumų, kurie daro neigiamą įtaką Bendrovės veiklai.
Tinkama	Vidaus kontrolės sistemoje nenustatyta trūkumų / nustatyta keletas mažų trūkumų.

Minėtų abiejų vidaus auditų metu vidaus kontrolės sistema buvo įvertinta:

Reikalauja konkrečių patobulinimų	Vartotojų lėšų apsaugos reikalavimų įgyvendinimo vidaus auditas.
Tobulintina	Atitikties reikalavimų valdymo įvertinimo auditas.

4. Santrauka iš Vidaus audito reikšmingiausių pastebėjimų ir pažangos stebėsenos

Vidaus auditas, vykdydamas misiją „prisidėti prie organizacijos vertės išlaikymo ir jos didinimo, teikiant objektyvias, rizikos vertinimu pagrįstas užtikrinimo paslaugas, patarimus ir išvalgas“ (Standartai), 2021 m. atliko vidaus auditus, kurie buvo numatyti metiniame vidaus audito veiklos plane, teikė rekomendacijas dėl vidaus kontrolės spragų, rizikų valdymo stiprinimo. Esminiai pastebėjimai buvo pateikiami nurodant jų reikšmingumą ir galimą poveikį Bendrovės veiklai ar reputacijai.

Siekiant efektyviai, aiškiai, glaustai pateikti Bendrovės Valdybai bei vadovybei reikšmingiausius atliktų auditų pastebėjimus, teikiami pastebėjimai buvo skirstomi pagal pastebėjimo / rizikos reikšmingumo lygį – visi pastebėjimai skirstomi į keturias grupes: **Labai aukštas, Aukštas, Vidutinis bei Žemas**.

Iš viso 2021 metais pagal atliktus vidaus auditus:

- identifiukuoti **25 vidaus audito pastebėjimai** dėl Bendrovės veiklos, atskirų veiklos sričių, vidaus kontrolės taisytinių sričių:

Labai aukštas	3 vidaus audito pastebėjimai
Aukštas	13 vidaus audito pastebėjimų
Vidutinis	8 vidaus audito pastebėjimai
Žemas	1 vidaus audito pastebėjimas

- minimų 25-ių vidaus audito pastebėjimų trūkumams ir (arba) identifiukuotoms rizikoms suvaldyti buvo pateiktos **53 rekomendacijos**, iš kurių:

Labai aukštas	6 rekomendacijos
Aukštas	32 rekomendacijos
Vidutinis	12 rekomendacijų
Žemas	3 rekomendacijos

Atitikties reikalavimų valdymo įvertinimo vidaus audito pastebėjimai

Pažymėtina, jog Bendrovės vadovybė ataskaitos derinimo metu (2021 m. lapkričio-gruodžio mėn.) ėmėsi operatyvių veiksmų ir įgyvendino dalį rekomenduojamų priemonių. Pagal pagrindinius vidaus auditoriaus pastebėjimus pažangos stebėseną vertinama pagal skalę žemiau:

Neįgyvendinta 0% - 25% įvykdyta	Dalinai įgyvendinta 25% - 50% įvykdyta	Didžiąja dalimi įgyvendinta 50% - 99% įvykdyta	Įgyvendinta 100% įvykdyta
------------------------------------	---	---	------------------------------

Priemonių įgyvendinimo terminai – 2022 m. balandžio – gruodžio mėn., dalies priemonių – įgyvendinimas tęstinis (nuolatinis).

2021 m. pabaigoje Bendrovė audituojamoje srityje pradėjo diegti vidaus kontrolę stiprinančias priemones, ypatingą dėmesį skirdama įgyvendinamų pokyčių stebėsenai (priežiūrai). Taip pat pažymėtina, jog Bendrovė atsižvelgė į visas vidaus auditoriaus teiktas rekomendacijas.

Pagrindinių audito pastebėjimų reikšmingumas	Teiktos rekomendacijos	Komentaras
Labai aukštas	5 rekomendacijos	Didžiąja dalimi įgyvendinta
Aukštas	27 rekomendacijos	3 įgyvendinta
		8 didžiąja dalimi įgyvendinta
		4 dalinai įgyvendinta
		12 progrese
Vidutinis	6 rekomendacijos	5 didžiąja dalimi įgyvendintos
		1 progrese
Žemas	1 rekomendacija	Progrese

Vartotojų lėšų apsaugos reikalavimų įgyvendinimo vidaus audito pastebėjimai

Bendrovės vadovybė vidaus audito ataskaitos derinimo metu (2021 m. gruodžio – 2022 m. vasario mėn.) ėmėsi veiksmų ir pradėjo įgyvendinti dalį rekomenduojamų priemonių. Pagal pagrindinius vidaus auditoriaus pastebėjimus pažangos stebėseną vertinama pagal skalę žemiau:

Neįgyvendinta 0% - 25% įvykdyta	Dalinai įgyvendinta 25% - 50% įvykdyta	Didžiąja dalimi įgyvendinta 50% - 99% įvykdyta	Įgyvendinta 100% įvykdyta
------------------------------------	---	---	------------------------------

Priemonių įgyvendinimo terminai – 2022 m. balandžio – rugsėjo mėn., dalies priemonių – įgyvendinimas tęstinis (nuolatinis).

2022 m. I ketvirtį Bendrovė audituojamoje srityje pradėjo diegti vidaus kontrolę stiprinančias priemones. Bendrovė atsižvelgė į visas vidaus auditoriaus teiktas rekomendacijas.

Pagrindinių audito pastebėjimų reikšmingumas	Teiktos rekomendacijos	Komentaras
Labai aukštas	1 rekomendacija	Progrese
Aukštas	5 rekomendacijos	
Vidutinis	4 rekomendacijos	
Žemas	Neteikta	

Vidaus audito rekomendacijų stebėseną

Atsižvelgiant į tai, kad didžiajai daliai pateiktų rekomendacijų patvirtintų priemonių įgyvendinimui numatyti įvykdymo terminai yra nesuėję, ne visos pagal 2021 m. vidaus auditus pateiktos rekomendacijos yra įvykdytos. Audito rekomendacijų įgyvendinimo stebėjimo metu nustatėm, kad priemonių planai nevykdomi, vidaus auditorius pasilieka teisę stiprinti tokių rekomendacijų įgyvendinimo kontrolę atliekant neplaninius pažangos po audito stebėjimo auditus.

Taip pat, siekiant tinkamai prižiūrėti bei įvertinti priemonių įgyvendinimo pažangą, vidaus auditorius **2022 III ketvirtį** vertins priimtų priemonių įgyvendinimo statusą paskesnio audito (angl. *follow-up*) metu (kadangi dauguma priemonių turi būti įgyvendinta iki 2022-06-30).

Vidaus audito pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenai Bendrovėje nėra įdiegto / įsigyto IT įrankio. Rekomendacijų stebėseną vykdoma Excel įrankio pagalba standartizuotoje formoje: kontroliuojama (teikiant audituojamiesiems iš dalies užpildytą nustatytų trūkumų šalinimo priemonių planų šabloną), ar visoms pateiktoms rekomendacijoms yra numatytos įgyvendinimo priemonės, paskirti atsakingi asmenys. Esant vieningai formai pateiktą visų padalinių ir dukterinių bendrovių informaciją yra paprasčiau sisteminti ir apdoroti.

Būtiną poauditinei veiklai vykdyti informacijos sisteminimas padeda, kaip tai nustatyta Standarte 2500¹⁰, stebėti audito rekomendacijų įgyvendinimo eigą, kaupti informaciją apie pateiktas rekomendacijas, priimtas priemones ir jų įgyvendinimą vienoje laikmenoje bei reaguoti, kai nustatoma, kad audituojamieji prisiūma riziką nesiūmti veiksmų nustatytiems trūkumams pašalinti.

¹⁰ Standartas 2500. Pažangos stebėjimas – Vidaus audito vadovas yra atsakingas už įdiegimą ir priežiūrą sistemos, skirtos stebėti, kokių veiksmų imamasi dėl vadovams pateiktų rezultatų.